

Op 25 april 2024

## Vastgesteld-Verslag

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vergaderdatum en -tijd | Donderdag 25 april 2024, 12.30 – 14.30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Locatie                | Provinciehuis Utrecht, te Utrecht                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Genodigden             | <ul style="list-style-type: none"><li>- B. Schmaal (Gr, voorzitter), J. de Bat (Zl, vicevoorzitter); H. Schrikkema (Gr), secretaris</li><li>- H. Hofstra (Fl), M. van Gruijthuijsen (NB), Mariette van Leeuwen (ZH), Esther Rommel (NH), Eke Folkerts (FR), Helga Witjes (Gld), Stephan Satijn (Li), Egbert van Dijk (Dr), Has Bakker (UT), Frederik Zevenbergen (ZH), Harry vd Maas (Zld), Peter Drenth (Gld), Elianne Demollin-Schneiders (Li), Andries Heidema (Ov), Yvonne Turenhout (Dr), Sjaak Simonse (Fl), Huib van Essen (Ut), Marc Oudenhoven (NB)</li><li>- IPO/provincies: Hester Menninga, Peter Herreman, Bert Jansen, Hergen Vorenkamp, Jordy Broekmeulen, Kim te Kolste</li></ul> |
| Afwezig                | <ul style="list-style-type: none"><li>- Martijn van Gruijthuijsen (NB), Helga Witjes (Gld), Hans Schrikkema (Gr)</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

### 1. Opening, mededelingen en verslag

- a. (mondelinge) Mededelingen en vaststellen agenda

Hans Schrikkema (Gr) is vanwege een studiereis afwezig. Martijn van Gruijthuijsen (NB) en Helga Witjes (Gld) hebben zich afgemeld.

- b. Vaststelling verslagen vorige overleggen:
1. Verslag BAC FOB van 29 februari 2024
    - Het verslag wordt vastgesteld.

### 2. Strategische besprekpunten

- a. **BMC-rapport** – “Taken en middelen in balans. Inzichten die bijdragen aan de realisatie van een stabiele en passende meerjarenfinanciering”.

Hergen Vorenkamp licht het rapport toe. Het IPO-bestuur heeft op 11 april jl. kennisgenomen van het opgeleverde rapport en besloten voor verdere bespreking te agenderen Bestuurlijke Adviescommissies.

Het rapport laat zien dat de kostenontwikkelingen op drie beleidsterreinen afwijken ten opzichte van de groei van het provinciefonds. Indien de BBP-systematiek wordt ingevoerd leidt dit, in vergelijking met de huidige trap-op-trap-af systematiek, dat de financiële uitdagingen op de drie onderzochte taakvelden groter zullen worden als gevolg van deze nieuwe systematiek. Gelijkzeitig geldt wel dat de nieuwe systematiek als stabiel betiteld kan worden.

#### Besprekpunten:

1. Bespreking van de hoofdlijnen en de conclusies van het rapport.
  - De leden van de BAC FOB onderschrijven de conclusie van het BMC-rapport dat er sprake is van een mismatch tussen taken en middelen met name door de veelheid aan ontwikkelingen op het gebied van de structurele taken van de provincies (OV, infrastructuur en natuur). Dit leidt tot verdrukking op de

provinciale begrotingen waardoor voor de beleidsvrije beleidsterreinen (zoals regionale economie en cultuur) minder uitgaven worden gedaan. De BAC Regionale Economie en Cultuur gaat onderzoek doen naar de verdrukkingseffecten die zij hierdoor ervaren voor haar thema's.

- De BAC FOB heeft besloten geen nader onderzoek meer te doen naar de consequenties van de taken en middelen in onbalans, aangezien er voldoende informatie voorhanden is. Het gesprek hierover met het Rijk prevaleert nu. Er is op onderdelen wel meer inhoudelijke verdieping nodig; o.a. in de natuuropgave en hoe het BBP-systeem zich verhoudt tot de groeiende taken hierbij.
- Richting het BOFv van juni wordt vervolgonderzoek met de fondsbeheerders en de vakdepartementen georganiseerd, die ingaat op de twee vragen van de Voorjaarsnota:
  1. In hoeverre beweegt de BBP-systeem evenredig mee met de kostenontwikkeling op de genoemde terreinen?
  2. Wat zijn toekomstige ontwikkelingen op de genoemde terreinen?
- Ook zal er ingezet worden op periodiek onderhoud van het provinciefonds en op het plaatsvinden van een structureel regulier overheden-overleg (halfjaarlijks).

## **b. Rijkvoorjaarsnota 2024**

In de voorjaarsnota 2024 dd. 15 april jl. heeft het demissionaire kabinet meerdere beleidsplannen opgenomen die impact hebben voor de provinciale financiën, zoals het vervroegd invoeren van de BBP-systeem als normeringssysteem voor het provincie- en gemeentefonds en afschaffing van de opschalingskorting. Het Rijk is met VNG en IPO overeengekomen verder te spreken over de inhoudelijke budgettaire thema's in het fysiek domein (infrastructuur, natuur en openbaar vervoer).

- De BAC leden adviseren voor de budgettaire ontwikkelingen van natuurbeheer niet een generaal pad te volgen, want niet elke provincie is even ver op dit onderwerp. Daarnaast is het relevant om te verzoeken om een evaluatie van de natuurfactafspraken.
- Omtrent de afspraken uit de voorjaarsnota over nader onderzoek op de inhoudelijke budgettaire thema's in het fysiek domein geeft de BAC aan dat ook moet worden nagedacht over de kosten die worden gemaakt rondom beheer en onderhoud.

## **c. Bijpraten diverse Haagse actualiteiten (mondeling):**

- o Terugkoppeling van de besprekingen in Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 4 april II.
  - Dit is besproken onder 2.b Voorjaarsnota 2024.
- o Stand van zaken Verdeelmodel Provinciefonds.
  - Namens het IPO is er geen inbreng voor het SO ingebracht, gezien de reacties van de BAC-leden op de vanuit de IPO voorgestelde inbreng. Er zijn [vragen](#) uitgebracht vanuit zowel de Eerste Kamer als de Tweede Kamer. Antwoorden van het kabinet worden naar verwachting half mei verwacht.
- o Terugkoppeling uit Deskundigensessie Eerste Kamer van 16 april II
  - Bram Schmaal (Gr) was hierbij aanwezig. Hij is tevreden dat de mening van het IPO over de huidige stand van de financiële verhoudingen goed kon worden overgebracht. De sessie kan worden teruggezien op de [site](#) van de Eerste Kamer.
- o Voorbereiding diner met Tweede Kamerleden op 3 juni 2024
  - De uitnodiging is inmiddels uitgestuurd.

- In overleg met de BAC FOB zal een position paper worden opgesteld voor het Voorjaarsnotadebat. Deze wordt voor het diner gedeeld met de Kamerleden zodat dit tijdens het diner besproken kan worden.
- Bram Schmaal (Gr) zal een welkomstwoord uitspreken.
- Voorbereiding Tweedaagse BAC FOB 23/24 mei
  - Het programma is enerzijds gericht op nadere kennismaking en teambuilding, anderzijds op kennisdeling. Programma is nog in ontwikkeling en zal indien gereed tijdig verspreid worden. Uit oogpunt van kennisdeling zal de ROB aanwezig zijn om informeel te spreken over haar onderzoek naar het voorstel voor een nieuw verdeelmodel, in de context van haar [publicatie](#) over goede financiële en bestuurlijke verhoudingen. Daarnaast zal met elkaar de strategische opties besproken worden m.b.t. het provinciaal belastinggebied.
- Stand van zaken Openbaar Bestuursonderwerpen
  - Op woensdag 24 april heeft dhr. Elzinga een toelichting gegeven over het beleidskader decentraal en gedeconcentreerd bestuur aan leden van de AAC FOB en het ambtelijk KOB-netwerk. Afronding van het Beleidskader loopt vertraging op. Verwachting is dat een bestuurlijke bespreking in IPO/VNG voor de zomer zal plaatsvinden en dat deze pas na de zomer in consultatie zal komen.

### 3. Ter informatie

- a. Financiële regierol provincies voor de directe en indirecte uitvoeringslasten; verder planning SPUK Koplopers
  - De BAC FOB besluiten kennis te nemen van het advies van de AAC LG en FOB.

### 4. Rondvraag en sluiting

#### Vergaderdata 2024

|                  | HOFIN         |          | AAC FOB       |          | BAC FOB                                  |                    |
|------------------|---------------|----------|---------------|----------|------------------------------------------|--------------------|
| <b>April</b>     |               |          |               |          | 08-04 (8.30-9.00)<br>25-04 (12.30-14.30) | Digitaal<br>Fysiek |
| <b>Mei</b>       | 17-05 (10-12) | Digitaal | 29-05 (15-17) | Digitaal | 23/24-05 (tweedaagse)                    | Fysiek             |
| <b>Juni</b>      |               |          |               |          | 20-06 (10-12)                            | Fysiek             |
| <b>Juli</b>      |               |          |               |          |                                          |                    |
| <b>Augustus</b>  |               |          |               |          |                                          |                    |
| <b>September</b> | 23-08 (10-12) | Digitaal | 05-09 (13-15) | Digitaal | 26-09 (12.30-14.30)                      | Fysiek             |
| <b>Oktober</b>   | 04-10 (10-12) | Digitaal | 16-10 (10-12) | Fysiek   |                                          |                    |
| <b>November</b>  | 08-11 (10-12) | Digitaal | 20-11 (10-12) | Digitaal | 14-11 (15-17)                            | Fysiek             |
| <b>December</b>  |               |          |               |          | 12-12 (12.30-14.30)                      | Fysiek             |